

Planbeskrivning

Granskningshandling

**Detaljplan för Sölve 6:31 och del av
Sölve s:4, Sölvesborgs kommun**

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund, ansökan och uppdrag	4
1.2	Planhandlingar	4
1.3	Planprocessen	4
1.4	Tidplan	5
1.5	Medverkande	5
2	Detaljplanens syfte	5
3	Beskrivning av detaljplanen	5
3.1	Planområdets läge och omfattning	5
3.2	Detaljplanens huvuddrag	6
3.3	Allmän plats	7
3.4	Kvartersmark	7
3.5	Genomförandetid	13
4	Överväganden till grund för planens utformning	13
4.1	Enlighet med översiktsplanen	13
4.2	Upphävande av strandskydd	14
4.3	Påverkan på landskapsbilden	14
5	Motiv till detaljplanens regleringar	15
5.1	Användning av mark och vatten	15
5.2	Egenskapsbestämmelser för allmän plats	15
5.3	Egenskapsbestämmelser för kvartersmark	15
5.4	Egenskapsbestämmelser för hela planområdet	16
6	Genomförandefrågor	16
6.1	Fastighetsrättsliga frågor	16
6.2	Tekniska frågor	18
6.3	Ekonomiska frågor	18
6.4	Organisatoriska frågor	18
6.5	Dispenser/Upphävande	18
7	Planeringsförutsättningar	18
7.1	Kommunala förutsättningar	18
7.2	Regionala förutsättningar	19
7.3	Riksintressen (inkl. Natura 2000)	20
7.4	Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken	21
7.5	Miljö kvalitetsnormer	21
7.6	Fysisk miljö	22
7.7	Hälsa och säkerhet	26
7.8	Geotekniska förhållanden	27
7.9	Hydrologiska förhållanden	27
7.10	Klimat	29
7.11	Sociala aspekter	30
7.12	Teknik	31
7.13	Trafik	31
8	Planeringsunderlag	31

8.1	Undersökning om betydande miljöpåverkan	31
8.2	Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan	31
8.3	Utredningar och inventeringar	31
9	Konsekvenser	32
9.1	Landskapsbilden.....	32
9.2	Grönområde	32
9.3	Strandskydd.....	32
9.4	Hälsa och säkerhet.....	32
9.5	Sociala	33
9.6	Trafik.....	33
9.7	Kvartersmark för allmänt ändamål	33

1 Inledning

1.1 Bakgrund, ansökan och uppdrag

Ansökan om planbesked för ett fjärrvärmeverk på Sölve 6:31, invid vassbäddarna har initierats av Sölvesborgs Fjärrvärme AB och inkom 2023-03-02. Byggnadsnämnden beslutade 2023-04-13 § 31 att pröva ansökan i en detaljplaneprocess. Planarbetet påbörjades i samband med att planavtal tecknades 2023-06-29.

1.2 Planhandlingar

Planbeskrivning (denna handling), 2024-04-17

Plankarta, 2024-04-10

Grundkarta, 2023-07-05

Undersökning (UBMP), 2023-10-25

Utredningar och andra förutsättningar redovisas i avsnitten *Planeringsunderlag* samt *Planeringsförutsättningar*.

1.3 Planprocessen

Kommunen tar fram en detaljplan för att styra hur mark- och vattenområden får användas och bebyggas. Detaljplanen får även reglera bebyggelsens placering, utformning och utförande. Detaljplanen består av en juridiskt bindande plankarta med plangränser och planbestämmelser som ger både rättigheter och begränsningar.

Till detaljplanen hör även en planbeskrivning och illustrationer. De är inte juridiskt bindande, utan ska underlätta förståelsen för plankartans innebörd.

Processen för att upprätta en detaljplan är reglerad i Plan- och bygglagen (PBL). Det är en demokratisk process med lagstadgat krav på allmänhetens insyn och medverkan, där enskilda och allmänna intressen vägs mot varandra och lämpligheten av förslaget till markanvändningen provas.

1.3.1 Planförfarande

Denna detaljplan upprättas med standardförfarande i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900).

Planhandlingarna har tagits fram i enlighet med Boverkets föreskrifter om detaljplan (BFS 2020:5) och planbeskrivning (BFS 2020:8).

Handlingarna kommer under samråds- och granskningstiden finnas utställda på kommunhuset samt finnas tillgängliga på kommunens hemsida.

Beslutet om att anta detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter att det justerade protokollet från byggnadsnämndens sammanträde anslagits på kommunens anslagstavla om beslutet inte överklagas.

Här är vi nu!

1.4 Tidplan

Tidplanen är preliminär och kan förändras under arbetets gång. Planen var ute på samråd under hösten 2023 och skickas ut på granskning under våren 2024. Planen bedöms kunna antas under tredje kvartalet 2024 och vinna laga kraft tidigast tredje kvartalet 2024.

1.5 Medverkande

Planen har utarbetats av strategiska avdelningens planenhet i samverkan med representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen i Sölvesborgs kommun och Miljöförbundet Blekinge Väst.

2 Detaljplanens syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra byggnation av ett kraftvärmeverk med tillhörande anläggning och verksamhet i Sölve. Anläggningen syftar till att bidra till en fossilfri och tryggad energiproduktion i kommunen och ska fungera som ett komplement till ordinarie värmeförsörjning. Planområdets nuvarande markanvändning är verksamhet för slamvassbäddar och verksamheten avses kombineras med kraftvärmeanläggningen. Befintlig infart till planområdet kommer att användas. Syftet är att dagvattnet fördröjs inom fastigheten och leds ut till recipienten via befintligt dike.

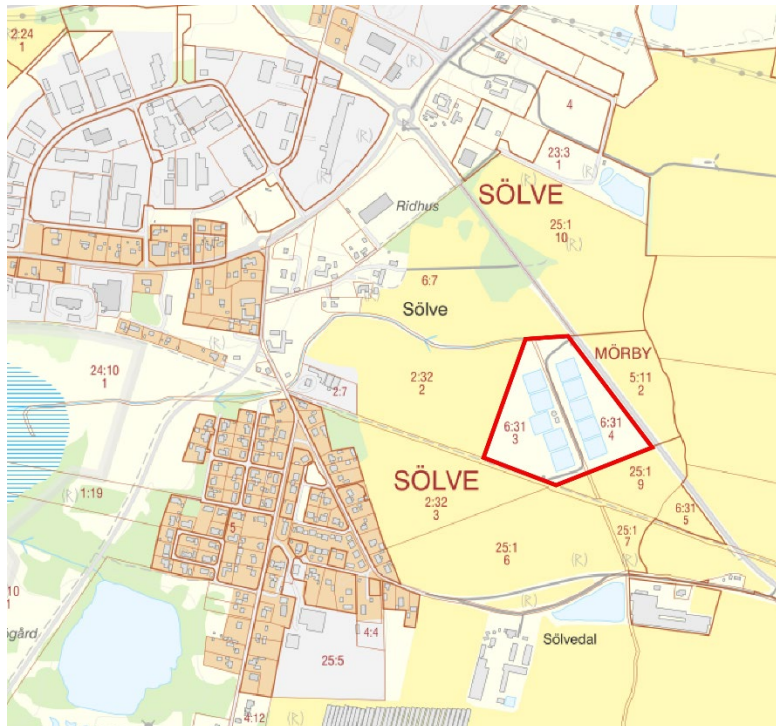
3 Beskrivning av detaljplanen

Detta avsnitt innehåller en redovisning av detaljplanens huvuddrag med vilka förändringar som möjliggörs i området när detaljplanen vunnit laga kraft, samt de överväganden som legat till grund för detaljplanens utformning.

3.1 Planområdets läge och omfattning

Planområdet består av fastighet Sölve 6:31 skifte 3 och skifte 4 och del av fastigheten Sölve s:4 som är beläget i Sölve, cirka 2 km öster om

Sölvesborgs tätort. Planområdet är ca 6,3 hektar och ianspråktaget för en teknisk anläggning för vassbäddar som efterbehandlar slam från Sölvesborgs reningsverk. Planområdet ligger i anslutning till väg 123 med angöring i områdets nordöstra del. Närmaste bostadsbebyggelse är lokaliserad ca 250 meter från planområdesgränsen i väster.

Kartan visar planområdets läge och omfattning i Sölve.

Markägoförhållanden

Sölvesborgs Energi och Vatten AB äger Sölve 6:31 skifte 3 och skifte 4. Mellan fastigheten Sölve 6:31 skifte 3 och Sölve 6:31 skifte 4 finns fastighet Sölve s:4 som är en marksamfällighet med privata och kommunala markägoförhållanden.

3.2 Detaljplanens huvuddrag

Planförslaget innebär att ett kraftvärmeverk med tillhörande anläggning och verksamhet möjliggörs i Sölve. Detaljplanens kvartersmark planläggs med användningsbestämmelsen teknisk anläggning, kraftvärmeverk och teknisk anläggning, slamvassbäddar. Användningsbestämmelsen teknisk anläggning används för områden som försörjer samhället med energi. Förbränningsanläggningen förväntas få ett effektspann runt 6-8 MW och ska fungera som komplement till ordinarie värmeförsörjning till fjärrvärmenätet. Till anläggningen tillkommer skorsten, flislager och turbin. Parkering och lastmöjligheter till anläggningen ska vara på kvartersmark. Planområdet ska vara inhägnat och angörs genom befintlig tillfart från väg 123.

Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 3 § miljöbalken.

Planförslaget är förenligt med översiktsplanen och med länsstyrelsens granskningsyttrande över översiktsplanen.

3.3 Allmän plats

3.3.1 Huvudmannaskap

Allmän platsmark har inom planområdet enskilt huvudmannaskap.

3.3.2 Natur

I detaljplanen planläggs allmän platsmark NATUR mellan fastighetsgräns och staket i planområdets östra del. Användningen avskiljer kvartersmarken från väg 123 och säkerställer att befintlig tillfart till planområdet används. Allmän plats natur är ett grönområde som inte är anlagd och kräver ingen omfattande skötsel.

3.4 Kvartersmark

3.4.1 Teknisk anläggning, Kraftvärmeverk

Detaljplanens kvartersmark får användningsbestämmelsen teknisk anläggning, kraftvärmeverk för att möjliggöra detaljplanens syfte att uppföra ett kraftvärmeverk. En teknisk anläggning inkluderar hela energikedjan från utvinning, transport, alstring, distribution och lagring. Komplement till anläggningen ingår i användningen. Ett kraftvärmeverk är en anläggning som kan kombinera produktion av elektricitet och fjärrvärme. Kraftvärmeverket som i nuläget planeras i Sölve förväntas hamna på ett effektspann runt 6-8 MW och använda flis som bränsle. Det motsvarar en anläggning på ca 700 kvm. Anläggningens huvudbyggnad planeras uppföras i planområdets västra del. Till anläggningen tillkommer en våg vid planområdets in- och utfart för att väga flis. Ett öppet flisupplag planeras intill kraftvärmeverket. Flisning kan komma att ske vid enstaka tillfällen inom planområdet och ryms inom användningsbestämmelsen. Kraftvärmeverket ska uppföras klimatsäkert och färdig golvnivå ska vara minst 3 meter över nuvarande nollplan. Känslig utrustning placeras ytterligare 0,5 meter över golvnivån. Anläggningens nockhöjd får inte överstiga 15 meter och skorsten får inte överstiga 40 meter. Den planerade utbyggnaden av kraftvärmeverket motsvarar tillsammans med verksamheten för vassbäddarna ca 1000 kvm byggnadsarea inom användningsområdet.

Illustrationen visar den planerade utbyggnaden av kraftvärmeverket och befintlig verksamhet för vassbäddarna.

Anläggningen kommer att fungera som ett komplement till ordinarie värmeleverans från Nymölla bruk. Detaljplanens genomförande leder till en tryggad energiförsörjning och kommunens värmeförsörjning blir inte lika beroende av en verksamhet som kommunen inte råder över. Vid oväntade händelser på den ordinarie värmeförsörjningen eller andra förändringar i samhället så möjliggör detaljplanen även för en framtida utbyggnad. Vid en framtida utbyggnad av verksamheten kan det även bli aktuellt med en panna för annat biobränsle. Totalt tillåter detaljplanen 4000 kvm maximal byggnadsarea vilket motsvarar ca 6,5 % av planområdets totala yta. Komplement till anläggningen som inbyggt flislager och garage inkluderas i den maximalt tillåtna byggnadsarean.

Mark behöver hårdgöras för att anläggningen ska kunna uppfylla sin funktion. För att begränsa andelen hårdgjorda ytor säkerställer detaljplanen att 30% av användningsområdet ska vara av genomsläppligt material. Kraftvärmeverket planeras utformas med kortsida i glas för att bidra till en mer estetiskt tilltalande miljö.

Illustrationen visar ett exempel på hur en maximal utbyggnad enligt detaljplanen kan se ut. Byggnader med vitt raster visar ett förslag på hur området kan byggas ut vid ett ökat behov av fjärrvärme i Sölvesborgs kommun.

Tillgång till brandvatten för området kommer att i erforderlig kapacitet tillgängliggöras genom en förnyad förbindelsepunkt mot befintlig allmän stamledning för vatten med tillräcklig kapacitet. Dimensioneringen kommer att göras utefter verksamheter med hög brandbelastning. Vid detaljprojektering kommer det att säkerställas att avståndet från brandpost till räddningstjänstens uppställningsplats kommer att understiga 75 m.

Kontaminerat släckvatten omhändertas i en födröjningsdamm i planområdet norra del för dagvatten med avstängningsbar lucka. Släckvattnets egenskaper avgör sedan vidare hantering. Förväntad födröjningskapacitet cirka 280 m³.

Hänsyn kommer att tas till SveBio:s "Lagringslathund för biobränslen" vid projektering av anläggningen för att ytterligare minska brandrisken.

Planbeställaren och exploitören avser att i samråd räddningstjänsten utforma insatsplanen enligt vägledningen "Insatsplan 2019" från Brandskyddsföreningen.

3.4.2 Teknisk anläggning, Slamvassbäddar

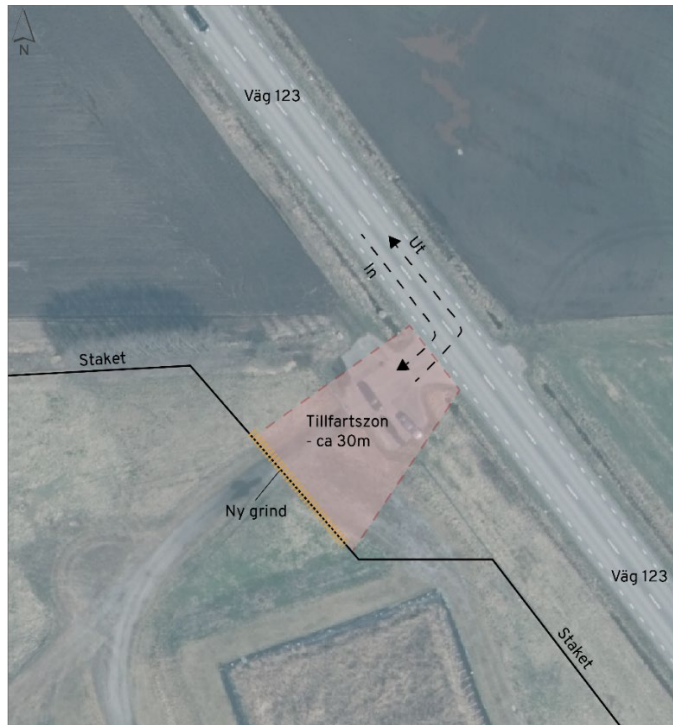
Planområdets nuvarande markanvändning är verksamhet för slamvassbäddar som är en teknisk anläggning som renar slam från Sölvesborgs reningsverk. Komplement till anläggningen ingår i användningen. Verksamheten avser bevaras med undantag från två vassbäddar i planområdets norra del som kommer att avvecklas för att möjliggöra ett kraftvärmeverk inom fastigheten. Vid avveckling av vassbäddar finns ett miljötillstånd med villkor för avveckling som behöver beaktas. *Läs mer om miljötillståndet under kapitel 5 Planeringsförutsättningar.*

3.4.3 Trafik och parkering

Planområdet angörs genom befintlig tillfart från väg 123. Vägghållare till väg 123 är Trafikverket. Väg 123 är en utpekad transportled för farligt gods. Byggnadsfritt avstånd till väg 123 är 30 meter och säkerställs i detaljplanen.

Kraftvärmeverket kräver kontinuerliga transporter av flis för att kunna fullgöra sin funktion och drift. Behovet av flis varierar beroende på anläggningens drift och effektuttag som skiftar under året. Maximalt beräknas 3 transporter per dygn krävas vid full drift. Vägen bedöms inneha kapacitet för denna typ av transporter då vägen idag trafikeras av 7 700 fordon per årsmedeldygn, varav 7 % är tung trafik. Det ökade transportbehovet bedöms påverka den totala trafikmängden på väg 123 i mycket liten utsträckning. Transporterna till anläggningen kommer från norr och angör planområdet med en högersväng. Vid utfart ska transporterna åka norrut vilket gör att lastbilen behöver ta en vänstersväng. För att göra utfarten säker kommer nuvarande utfart förlängas genom en tillfartzon på fastighet Sölve 6:31 skifte 4, se skiss nedan. En tillfartzon på ca 30m möjliggör att en lastbil kan avvakta fri körbana utan att påverka trafiken på väg 123. Nuvarande grind kommer att förflyttas in på planområdet för att möjliggöra denna utfart. Befintlig tillfart bedöms klara kapaciteten för transporter. Vid ökad belastning kan tillfarten behöva bräddas eller förstärkas för att förbättra säkerheten. Vid behov av åtgärder på anslutningen till statlig väg ska sökande i god tid före genomförandet kontakta Trafikverket för ett godkännande av detaljutformningen.

Lastmöjligheter och parkering ska vara på kvartersmark inom planområdet. Planområdets befintliga vägar kan nyttjas till anläggningen, dock kan dessa vara i behov av utbyggnad, komplettering och förstärkning. Vägarna kommer även behöva höjas för att kunna angöra anläggningen som har en färdig golvnivå på +3m meter över nuvarande nollplan.

Skissen visar tillfarten från väg 123 till planområdet.

3.4.4 Teknisk försörjning

Planområdet är anslutet till allmänt vatten och avlopp samt ligger i anslutning till fjärrvärmens huvudledningar. Inom planområdet finns en transformatorstation. En turbin (ORC) planeras att anläggas i samband med detaljplanens genomförande som gör anläggningen självförsörjande på el med möjlighet att leverera ett visst överskott ut på elnätet.

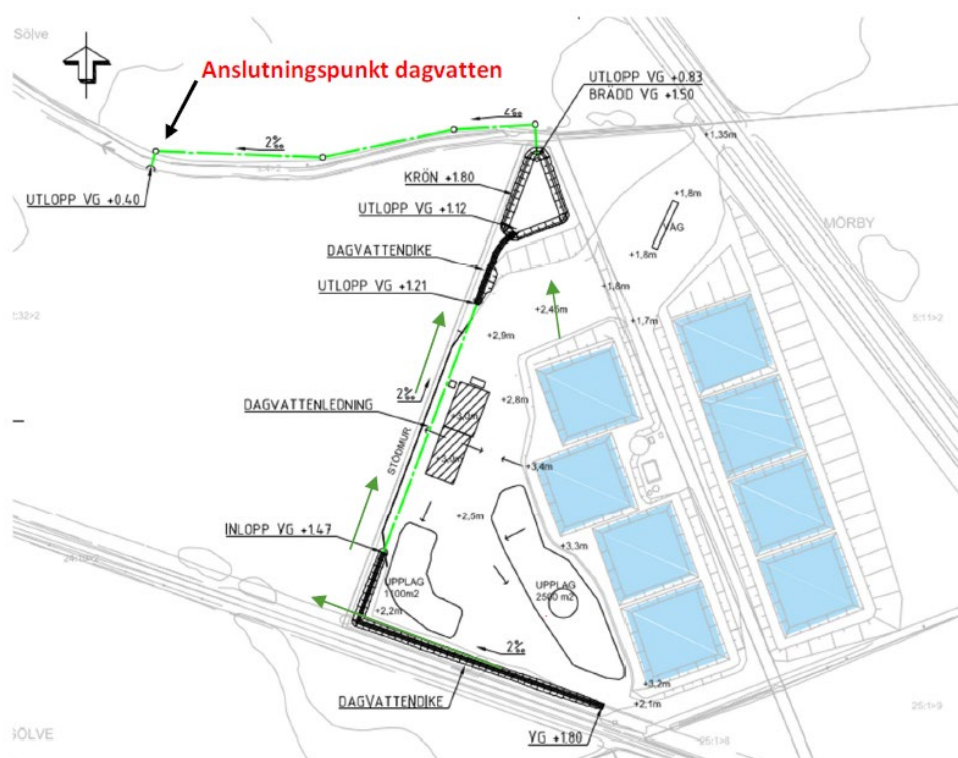
3.4.5 Dagvattenhantering

En dagvattenutredning har upprättats 2024-03-19 som beskriver hur dagvatten ska omhändertas vid den planerade utbyggnaden av kraftvärmeverket och vid framtida möjlig utbyggnad enligt detaljplanen. Dagvattenutredningen har upprättats utefter Sölvesborgs dagvattenstrategi som syftar till att skapa en hållbar dagvattenhantering.

Den befintliga verksamheten för vassbäddarna har en befintlig fungerande dagvattenhantering. Under vassbäddarna finns dräneringsledningar som är kopplade till befintlig dagvattenledning som går mellan vassbäddarna. Denna dagvattenledning ansluter till dikningsföretagets ledning.

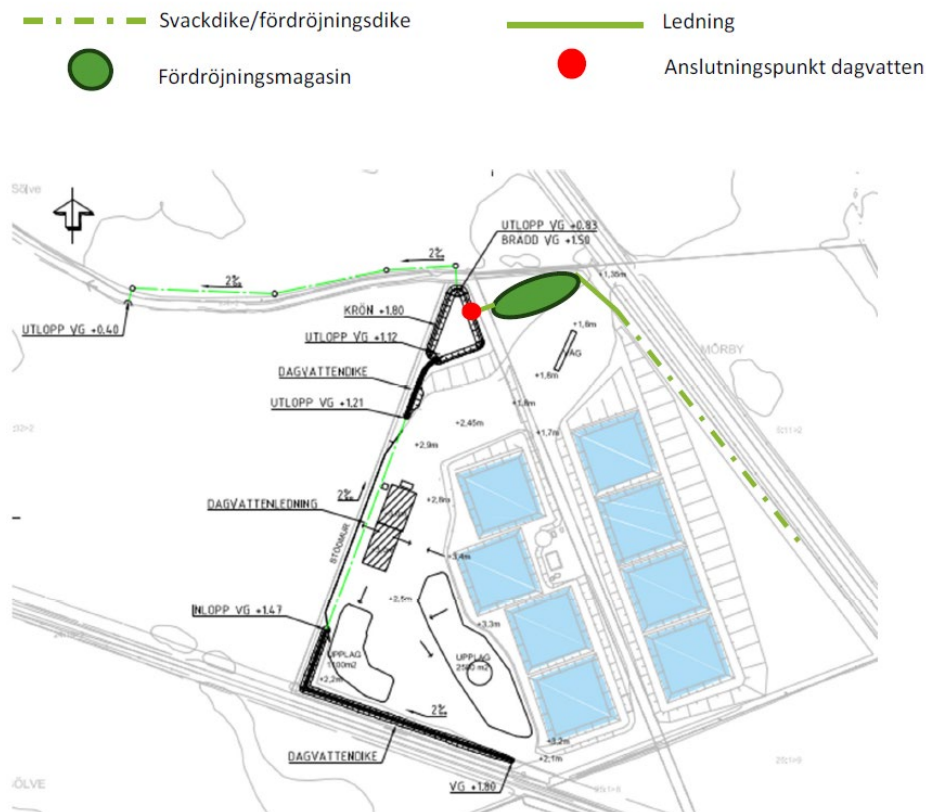
Den föreslagna dagvattenhanteringen för de nya planerade ytorna inom planområdet utgår från planerade exploateringens höjdsättning samt befintliga markhöjder. Tänkt anslutningspunkt för dagvattnet från området för kraftvärmeverket med upplag är till befintligt dike väster om planområdet och det dämme som byggts av dikningsföretaget (*markerat röd ring i kartan nedan*), detta för att inte påverka nuvarande dikningsföretags aktiva del.

Med tanke på planområdets utformning och dess naturliga och framtida planerade ytors höjdsättning finns det möjlighet att skapa ett fördröjningsdike i söder och fördröjningsdike samt ledning i väster. Fördröjningsdikena kan utformas med underliggande makadamfyllning. I planområdets nordvästra del finns en större yta tillgänglig och en möjlighet att skapa ett fördröjningsmagasin innan dagvattnet leds vidare till befintligt dike via ledning eller nytt dike. Dagvattenlösningen skulle kunna utökas med ytterligare fördröjning i naturområdet i nordöst om ett framtida behov uppstår. För de hårdgjorda ytorna vid planerade nya byggnader, upplag och infartsvägen kan dagvattnet avledas till de föreslagna dikena eller magasinet via ledning, eller mer ytlig avledning som ACO Drain ränna.

Kartan illustrerar omhändertagandet av dagvatten vid den planerade utformningen av kraftvärmeverket. Bildkälla: Projektbyggaren.

Detaljplanen möjliggör för en framtida utbyggnad av verksamheten. I dagvattenutredningen har en mer översiktlig utredning gjorts då framtida markanvändning/utbyggnad i detalj inte är känd. En mer detaljerad lösning ska tas fram då en utbyggnad är aktuell. Inom planområdets utformning med befintliga höjder och avrinningsområden finns det möjlighet att skapa ett svackdike/fördröjningsdike i öster utmed Hälleviksvägen delvis eller helt i det område som är markerat med natur i plankartan. En ledning kan läggas vid infartsvägen som leder dagvattnet vidare till planområdets nordöstra del där en större yta finns tillgänglig och en möjlighet att anlägga ett fördröjningsmagasin finns. Detta fördröjningsmagasin kan samverka med föreslaget fördröjningsmagasin i nordväst som kommunicerande kärl och dagvattnet kan sedan ledas vidare till befintligt dike via ledning eller nytt dike.

Kartan illustrerar översiktligt hur dagvatten kan hanteras vid en framtida möjlig utbyggnad enligt detaljplanen. Bildkälla: Projektbyggaren.

För en fördjupad beskrivning om hur dagvattnet avses omhändertas finns i bifogad dagvattenutredning.

3.5 Genomförandetid

Genomförandetiden för planen är 5 år från den dag planen får laga kraft. 5 år bedöms vara en rimlig tid för utbyggnad enligt planförslaget.

Genomförandetiden är kort med hänsyn till utveckling inom energisektorn, politiska beslut och förändrade prognoser för klimatet.

Genomförandetid är den tidsrymd vilken planen är tänkt att genomföras och fastighetsägare inom planområdet har en garanterad byggrätt i enlighet med planen under denna tid. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men kan då ändras eller upphävas utan att rättigheter som uppkommit genom planen behöver beaktas.

4 Överväganden till grund för planens utformning

4.1 Enlighet med översiktsplanen

Ett kraftvärmeverk lämpar sig inom planområdet för att området redan är ianspråktaget för en teknisk anläggning, är inhägnat, har befintlig tillfart, transformatorstation och är anslutet till allmänt vatten- och avlopp. I

anslutning till planområdet finns fjärrvärmens huvudledningar vilket innebär att förluster i systemet minimeras och bidrar till en god ekonomisk samhällsnytta.

Planförslaget samspelar med Sölvesborgs kommuns översiktsplan som beskriver Sölvesborgs kommuns ambition att verka för en så stor anslutningsgrad till fjärrvärmenätet som möjligt. Kommunen pekar i översiktsplanen ut planområdet som lämpligt för ett fjärrvärmeverk för att säkra fjärrvärmeförsörjningen i kommunen.

4.2 Upphävande av strandskydd

Planområdet omfattas av strandskydd från ett mindre vattendrag i norr enligt 7 kap MB. Enligt 7 kap 18§ MB kan Länsstyrelsen upphäva strandskyddet i enskilda fall, om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften och det finns särskilda skäl. För att detaljplanen ska kunna genomföras behöver strandskyddet upphävas. Området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Området är ianspråktaget genom att det idag bedrivs verksamhet genom vassbäddarna. Området är inhägnat på grund av att det är ett verksamhetsområde och för att minimera risk för allmänheten. Allmänheten har därför redan en begränsad tillkomst till området. Fortsatt kommer allmänheten att ha en begränsad tillkomst till området eftersom de flesta vassbäddarna kommer att finnas kvar.

Vidare behöver området tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Kommunen har ett ansvar att se till så medborgarna har en tryggad service genom bland annat tillgång till energi. Ett fliseldat kraftvärmeverk innebär ett tillskott av fossilfri energi i systemet men även en säkerhet om tillgång inte finns från större verk som idag distribuerar fjärrvärme till kommunen. Infrastruktur i form av fjärrvärmenätets huvudledning finns angränsande till planområdet. För att minimera förluster i systemet är placeringen av anläggningen optimal vilket även bidrar till en ekonomisk samhällsnytta. Detaljplanens genomförande medför inga förändringar avseende allmänhetens tillgång till strandlinjen. Markförhållandena runt planområdet består av ett öppet åker- och jordbrukslandskap vilket även begränsar allmänhetens tillträde till strandlinjen runt detta område.

4.3 Påverkan på landskapsbilden

Landskapsbilden påverkas av detaljplanens genomförande. Planområdets omgivande miljö består av öppna åker- och jordbrukslandskap med gles vegetation. Planområdet är lokaliserat i öppet fritt läge i landskapet med 250 meter till befintlig bebyggelse. Kommunen gör bedömningen att detaljplanens påverkan på landskapsbilden är acceptabel baserat på den begränsade byggnadsarean och med hänsyn till planområdets fria läge i

landskapet. Det allmänna intresset att trygga kommunens energitillgång bedöms överväga bevarandet av landskapsbilden.

5 Motiv till detaljplanens regleringar

Nedan följer en lista på planbestämmelserna och deras motiv:

5.1 Användning av mark och vatten

5.1.1 Allmän plats

Natur

Syftet med användningsbestämmelsen NATUR är att avskilja kvartersmark från vägområdet för väg 123. Användningen säkerställer att utfartsförbud kan upprättas och att befintlig utfart används.

5.1.2 Kvartersmark

E₁ Kraftvärmeverk

Syftet med användningsbestämmelsen är att möjliggöra för ett kraftvärmeverk.

E₂ Slamvassbäddar

Syftet med användningsbestämmelsen är att säkerställa befintlig verksamhet för slamvassbäddar.

5.2 Egenskapsbestämmelser för allmän plats

Utfartsförbud

Syftet är att säkerställa att befintlig tillfart till planområdet används.

a₁ Huvudmannskapet är enskilt för den allmänna platsen

Syftet är att säkerställa att fastighetsägaren ansvarar för allmän platsmark.

5.3 Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

[prickmark] Marken får inte förses med byggnad

Syftet är att undvika att byggnad uppförs på mark som är olämplig att bebygga med hänsyn till risk- och säkerhetsavstånd till väg 123, väg för farligt gods.

h₁ Högsta nockhöjd är 15,0 meter

Hösta nockhöjd är 15 meter i syfte att reglera anläggningens storlek och påverkan på omgivande miljö.

h₂ Högsta totalhöjd är 40,0 meter

Hösta totalhöjd är 40 meter i syfte att möjliggöra för en skorsten som krävs för kraftvärmeverkets funktion och drift.

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (begränsas av sekundär egenskapsgräns)

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar syftar till att säkerställa att dikesföretagets ledningar inte påverkas vid exploatering.

e₁ 4000 Största byggnadsarea är 4000 m² inom användningsområdet

Största byggnadsarea regleras till 4000 m² inom användningsområdet utefter bedömd lämplig exploateringsgrad av området.

a₂ Strandskyddet är upphävt

Strandskyddet upphävs för all kvartsmark för att möjliggöra för ett kraftvärmeverk med tillhörande anläggning och verksamhet.

b₁ Lägsta nivå för färdigt golv ska vara +3 m över angivet nollplan

Bestämmelsens syfte är att klimatsäkra anläggningen från framtida stigande havsnivåer och översvämningar.

b₂ Minst 30,0% av marken ska vara genomsläpplig

Bestämmelsen syftar till att reglera andelen hårdgjorda ytor inom planområdet.

a₃ Servitut för väg (begränsas av sekundär egenskapsgräns)

Bestämmelsen syftar till att säkerställa att fastighetsägaren för Sölve 6:31 skifte 3 kan angöra fastigheten via Sölve s:4.

5.4 Egenskapsbestämmelser för hela planområdet

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vunnit laga kraft.

Detta gäller hela planområdet och syftet är att säkerställa att den tekniska anläggningen uppförs inom de närmsta åren. Genomförandetiden anger den tidsrymd inom vilken en detaljplan är tänkt att genomföras. Under genomförandetiden får detaljplanen inte ändras utan synnerliga skäl.

6 Genomförandefrågor

6.1 Fastighetsrättsliga frågor

Sölvesborg Energi äger Sölve 6:31 skifte 3 och 4. Mellan fastigheten Sölve 6:31 skifte 3 och 4 skär en del av fastighet Sölve s:4 igenom planområdet. Sölve s:4 är en fastighet som utgörs av en samfällighet för ändamål dike. Diket som tillhör dikesföretaget "Listerlandets invallningsföretag år 1941" är kulverterat på fastighet Sölve s:4. Dikesföretagets kulvert skyddas i detaljplanen med *Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar* som syftar till att säkerställa att dikesföretagets ledningar inte påverkas vid exploatering.

För att fastighetsägaren för Sölve 6:31 skifte 3 ska kunna angöra fastigheten behöver Sölve s:4 användas för väg, vilket säkerställs genom ett servitut. Fastighetsägaren till Sölve 6:31, Sölvesborg Energi har skickat in en ansökan om bildandet av official servitut till Lantmäteriet. Ansökan om att genom bildning av officialservitut befästa sökande fastighets rätt att ta väg över gemensamhetsanläggning Sölve s:4 samt även utföra de förändringar och förbättringar över redan befintlig grusväg som för ändamålet krävs. Enligt 4 kap. 18 § 2 st. PBL får kommunen i detaljplaner bestämma de servitut som ska bildas för att underlätta detaljplanens genomförande. Kommunen anser att det är en förutsättning att servitut upprättas för att säkerställa fortsatt drift av befintlig verksamhet för vassbäddar och för att möjliggöra detaljplanens genomförande av en kraftvärmeanläggning. Ett kraftvärmeverk tillgodoser ett väsentligt allmänt intresse för tryggad energiproduktion i kommunen.

Kartan visar genom röd skraffering inom vilket område ansökan om servitut för väg avser. Servitut för väg regleras även i detaljplanen inom markerat område.

Sölvesborg Energi använder idag del av fastighet Sölve s:4 för transport mellan fastighetsytorna för att kunna bedriva befintlig verksamhet för vassbäddar. Vid byggnation av kraftvärmeverket kommer ytterligare frekvens av transporter belasta fastigheten Sölve s:4. Sölvesborg Energi och vatten AB tar i och med denna förrättnings genomförande ansvaret för att vid en eventuell skada eller annan funktionsförsämring på nämnda kulvert återställa funktionen till det skick som föreligger vid förrättningstillfället. Detta ansvar upphör vid fastighetsgränserna (gäller enbart inom skrafferat område i kartan ovan). Anledning härav är att fastigheten omges av en inhägnad som begränsar tillträdet till området.

Inlösen av mark är inte aktuellt. Planområdet angörs via väg 123 som ägs av Trafikverket. Vägområdet ligger på fastigheten Mörby 5:11 som ägs av en privat fastighetsägare.

6.2 Tekniska frågor

Planområdet är anslutet till vatten och avlopp och är beläget i närheten av fjärrvärmens huvudledningar. Sölvesborg Energi är ledningshavare inom planområdet. På planområdet finns en transformatorstation. Uppförandet av anläggningen, byggnationer och eventuella tillkomna ledningsdragningar bekostas och genomförs av Sölvesborg Energi.

6.3 Ekonomiska frågor

Kostnaden för anläggningen, utfyllnader, byggnationer och eventuella tillkomna ledningsdragningar ansvarar exploatören/ fastighetsägaren Sölvesborg Energi för.

6.4 Organisatoriska frågor

Mellan fastighetsägaren till Sölve 6:31 och byggnadsnämnden i Sölvesborgs kommun, genom strategiska avdelningen, har avtal träffats om upprättande av detaljplan. Sölvesborg Energi ansvar för utbyggnad, drift och underhåll. Huvudman för allmän platsmark är Sölvesborg Energi.

6.5 Dispenser/Upphävande

Det krävs prövning enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251) för att upprätta detaljplanen. Verksamheten som detaljplanen medför är anmälningspliktig. Verksamheten kommer med sannolikhet att prövas av miljöförbundet i en C-anmälan (enligt 11§, 20 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251) och verksamhetskod 40.60. Planprocessen och anmälan bör samordnas för att möjliggöra planens genomförande.

Anläggningen omfattas av förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar.

Det krävs prövning enligt väglagen för att ansluta utfart från planområdet till allmän väg.

En flyghinderanmälan enligt Luftfartsförordningen SFS 2010:770 ska innan byggstart skickas in till Försvarmakten.

7 Planeringsförutsättningar

7.1 Kommunala förutsättningar

7.1.1 Detaljplan

Planområdet är inte tidigare detaljplanelagt.

7.1.2 Planbesked

Byggnadsnämnden beslutade 2023-04-13 § 31 att ge positivt planbesked och att pröva lämpligheten för ett fjärrvärmeverk på Sölve 6:31 i en detaljplaneprocess.

7.1.3 Bygglov

Verksamheten som detaljplanen medför är anmälningspliktig utifrån miljölagstiftningen. I 9 kap. 24 § i PBL framgår att det finns krav på hur samordningen mellan bygglov och anmälan utifrån miljöbalken ska gå till:

Om ansökningsavser en åtgärd som måste anmälas till kommunen enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken, ska byggnadsnämnden underrätta miljönämnden om sitt ärende.

Byggnadsnämnden och miljönämnden ska samordna handläggningen av ärendena så att

1. berörda myndigheter, organisationer och enskilda parter ges tillfälle att i ett sammanhang yttra sig i båda ärendena, och

2. beslut i båda ärendena meddelas i ett sammanhang.

Om det finns särskilda skäl, får nämnderna besluta att någon samordning enligt första stycket inte ska ske. Innan de fattar ett sådant beslut ska de ge varandra och de berörda parterna tillfälle att yttra sig.

7.1.4 Översiktsplan

I Sölvesborgs kommuns gällande översiktsplan (ÖP 2050 antagen av kommunfullmäktige 2023-10-30, laga kraft 2023-11-25) är planområdet ett utpekade utvecklingsområde för teknisk anläggning med förslag att uppföra ett fjärrvärmeverk och solcellsanläggning. Ett fjärrvärmeverk föreslås i närheten av vassbäddarna och solceller kan exempelvis placeras inom vassbäddarnas skyddsområde. Området norr om planområdet är utpekade för framtida verksamhetsområde/företagsområde. Den låglänta delen längs med diket och söderut kan utvecklas till våtmark och därmed omhänderta dagvatten från omkringliggande bebyggelseytor och kommande verksamhetsområde i norr.

7.2 Regionala förutsättningar

7.2.1 Nationella och regionala miljömål

Sveriges riksdag har antagit 16 miljö kvalitetsmål. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturreсурser som är ekologiskt hållbara på lång sikt. Riksdagens ambition var att alla mål skulle vara uppfyllda år 2020. Då 2020 har passerat utgård numera Riksdagens från de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2020 vilka tar sikte på år 2030. Nästa hållpunkt för miljömålen är därför 2030.

De miljö kvalitetsmål som bedöms relevanta för detaljplanen utgörs av God bebyggd miljö, Begränsad miljöpåverkan, Frisk luft, Gifrfri miljö och Säker strålmiljö.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för etablering av ett kraftvärmeverk. Kraftvärmeverkets bränsle kommer att utgöras av flis vilket bidrar till en ökad produktion och användning av förnybar energi i samhället. Detaljplanens genomförande bidrar till frisk luft, gifrfri miljö och säker strålmiljö genom användning av förnybara bränslen som minskar utsläpp till luft och mark. Detaljplanen kan medföra en viss påverkan på luftkvaliteten lokalt i området. Planområdet är lokaliserat i ett fritt, öppet jordbrukslandskap med närmaste bebyggelse ca 250 meter från planområdesgränsen, vilket gör att påverkan på luftkvaliteten inte bedöms påverka de boende. Fjärrvärmeverket klassificeras som en anmälningspliktig verksamhet som kommer genomgå en miljöprövning hos Miljöförbundet Blekinge väst. I miljöprövningen säkerställs det utefter anläggningens detaljprojektering att kraftvärmeverket inte kommer att utgöra en risk för människors hälsa och säkerhet. Fjärrvärmens huvudledningar finns i anslutning till planområdet vilket bidrar till en effektiv energianvändning och gör anläggningens lokalisering i kommunen optimal. En tryggad energiproduktion bidrar till en god bebyggd miljö för kommuninvånarna.

Detaljplanen utformas med en begränsad byggrätt och krav på genomsläpplighet för att minimera hårdgjorda ytor, vilket bidrar till en begränsad miljöpåverkan.

För att nå miljö kvalitetsmålen har 28 etappmål antagits av regeringen. Dessa syftar till att tydliggöra var insatser behöver göras och anger steg på vägen för att uppfylla miljömålen. Precis som miljömålen ska etappmålen vägleda miljöarbetet på nationell, regional och lokal nivå.

7.3 Riksintressen (inkl. Natura 2000)

7.3.1 Riksintresse för totalförsvaret 3 kap. 9§ MB

Planområdet omfattas av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9§ MB och berör MSA- område. Inom MSA-område ska alla höga objekt remitteras Försvarsmakten för bedömning av påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser. Före byggstart (då bygglov eller miljö tillstånd finns) ska också blanketten *flyghinderanmälan* enligt (Luftfartsförordningen SFS 2010:770) skickas in till Försvarsmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål högre än 45m inom tätort och högre än 20 m utanför tätort. Genomförandet av detaljplanen bedöms inte påverka riksintresset för totalförsvaret då planområdet är omgivet av höga objekt som vindkraftverk.

Remisser har skickat till Luftfartsverket och Försvarsmakten under samrådet.

7.3.2 Strandskydd

Planområdet omfattas av generellt strandskydd 100 meter från vattendrag. Strandskyddets syfte är att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. Kommunen kan upphäva strandskyddet för ett område i samband med att en ny detaljplan antas, om det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18c-d§ miljöbalken och om intresset av att detaljplanera området väger tyngre än strandskyddets syften. Se motivering till upphävande av strandskydd under kapitel 4 *Övervägande till grund för planens utformning*.

7.4 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Planområdet omfattas inte av hushållningsbestämmelserna enligt 3 kap. miljöbalken. I angränsning till planområdet finns brukningsbar jordbruksmark. Genomförandet av detaljplanen bedöms inte påverka omgivande åker- och jordbrukslandskap.

7.5 Miljökvalitetsnormer

Enligt 2 kap 10 § PBL ska miljökvalitetsnormer följas vid planläggning. Det finns miljökvalitetsnormer för luft, vatten och buller. Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om lägsta godtagbara miljökvalitet och är juridiskt bindande. Miljökvalitetsnormerna för luft, vatten och buller kommer även att hanteras i den prövning som krävs enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251) för att upprätta kraftvärmeverket. Miljöförbundet kommer även efter byggnation att utföra tillsyn på anläggningen för att säkerställa att inga riktvärden överskrids. Bedömningen i detaljplanprocessen är att kraftvärmeverket inte kommer att överskrida miljökvalitetsnormerna. Nedan följer en beskrivning på vad bedömningen grundar sig på.

7.5.1 Luft

Kommunen ingår i ett regionalt mätprogram för luft och rapporterar utsläpp genom objektiv skattning. Ett program för samordnad kontroll av luftkvalitet finns även framtaget. Sölvesborgs kommun har mätt NO₂ och VOC, inga överskridna värden finns noterade i Sölvesborg. Detaljplanen möjliggör för ett mindre kraftvärmeverk. Den planerade anläggningen kommer att utrustas med ett elfilter och följa Miljöbalkens krav på rening av luftkvaliteten. Vid skärpta gränsvärden för MKN luft kan ytterligare reningsutrustning tillsättas. Planområdet är lokaliserat i ett jordbrukslandskap med ett öppet och fritt läge. Närmaste bebyggelse är lokaliserad ca 250 m från planområdesgränsen i väster och förhärskande vindriktningen i Sölve är i sydvästlig riktning. Baserat på planområdets fria

läge, anläggningens storlek och reningsutrustning görs bedömningen i detaljplaneprocessen att MKN luft inte riskerar att överskridas.

7.5.2 Vatten

En dagvattenutredning har tagits fram som redovisar omhändertagandet av dagvatten inom planområdet. Dagvattenutredningen redovisar både hur dagvatten ska omhändertas vid den planerade utbyggnaden av anläggningen samt vid en möjlig framtida utbyggnad enligt detaljplanen. Planområdets recipient är Sölvesborgsvikens område som är en del av Östersjön. Vattenmyndighetens senaste bedömning av den ekologiska statusen i Sölvesborgsviken bedöms som otillfredsställande och bedöms inte uppnå god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormerna fastställdes år 2021 och innebär att vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status till år 2039, liksom god kemisk ytvattenstatus med mindre stränga krav för polybromerade difenyletrar (PBDE) och kvicksilver samt kvicksilverföreningar. Dessa är nationella klassificeringar som gäller för alla Sveriges ytvattenförekomster.

Sölvesborgsviken är en näringsrik vik vilket främst härrör från tillflöden som närliggande Sölvebäcken men även från exempelvis jordbruksmark. Det finns idag betande djur runt viken men även dagvattenutsläpp i övrigt, utöver Sölvebäcken. Anläggningen är inte av den storlek att MKN riskerar att överskridas, området som tas i anspråk är begränsat i sin omfattning och fördröjning möjliggörs inom planområdet. Anläggningen kommer följa Miljöbalkens krav på reningsutrustning.

7.5.3 Buller

Enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller är det endast kommuner med över 100 000 invånare och Trafikverket som är skyldiga att kartlägga bullersituationen samt upprätta åtgärdsprogram. Trafikverket ska kartlägga buller från vägtrafik vid vägar med mer än tre miljoner fordon per år, järnvägar med mer än 30 000 tåg per år samt flygplatser med mer än 50 000 flygrörelser per år. Kartläggning ska göras vart femte år och innefattar upprättande av bullerkartor. Väg 123 har 7 700 fordon/årsmedeldygn vilket ger 2,8 miljoner fordon/år.

Detaljplanen möjliggör för en mindre kraftvärmeanläggning i ett fritt öppet landskap, vilket gör att MKN buller inte riskerar att överskridas. Buller från kraftvärmeanläggningar är generellt lågfrekvent. Anläggningen kommer att följa Boverkets och Miljöbalkens riktlinjer för tillåtna bullernivåer. Vid behov kan även bullerdämpande åtgärder tillsättas.

7.6 Fysisk miljö

7.6.1 Teknisk anläggning, slamvassbäddar

Planområdets nuvarande markanvändning är en teknisk anläggning för slamvassbäddar. Sölvesborg Energi tar hand om slam från Sölvesborgs

reningsverk genom att pumpa ut det i vassbäddarna. Vassen använder näringen i slammet till att växa och rotsystemet drar ner syre i slammet så att volymen av slammet minskar. Vassbäddarna klarar att ta emot slam under ca 10-års tid innan de är fulla och behöver tömmas. Innan vassbäddarna töms får slammet eftermogna, därefter kan slammet grävas ut och användas som t.ex. jordförbättringsmedel, gödning till energiskog eller anläggningsjord. Tömning av vassbäddarna sker enligt gällande tillstånd.

Det finns 10 stycken vassbäddar inom planområdet, en transformatorstation och ett teknikhus till anläggningen. Anläggningen är inhägnad med två grindar till planområdet, en från tillfarten vid väg 123 och en från cykelbanan i områdets västra del. Vassbäddarna är lokaliserade i planområdets centrala del i två parallella rader. Verksamheten för vassbäddarna avses vara kvar med mindre förändringar för att kunna angöra och bygga kraftvärmeverket. I nuläget planeras två vassbäddar i planområdets norra del att avvecklas för att möjliggöra detaljplanens genomförande. Vassbäddarna ingår i en tillståndsprövad verksamhet och det finns villkor knutna till vassbäddarna. Bland annat framgår följande villkor:

14. Om verksamheten vid reningsverket eller slambäddarna i sin helhet eller i någon väsentlig del slutligt ska avvecklas ska bolaget senast 6 månader innan lämna in en plan för avveckling och återställning till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall, inklusive farligt avfall.

För slamvassbäddarna gäller, förutom ovanstående, följande villkor:

15. Tömning av slamvassbäddarna, eller andra arbeten eller åtgärder i eller i anslutning till dem, som kan störa häckande fåglar får inte utföras under perioden 15 april till 31 juli. Efter utgrävning får mindre störande arbeten genomföras i redan utgrävda dammar.

Anlagda vassbäddar kan hysa naturvärden ur ett fågelperspektiv. Höga naturvärden i vassbäddar finns främst om vassbäddarna ligger i direkt anslutning till kusten eller våtmarker. Vassbäddarna inom planområdet är inte lokaliserade intill kusten eller våtmarker och bedöms därmed inte hysa höga naturvärden i ett fågelperspektiv. Tidigare har vassbäddarna inventerats av fågelskådare vilket inte har gett något större resultat om flyttande och häckande fågelarter. Fåglar som har kunnat identifieras i området under häckningssäsong är häckande sävsparv, sjungande gulärla och rörsångare. Sävsparv och rörsångare bygger bon i vassbäddarna medan gulärla bygger bon i gräset runt dammarna. I artportalen finns raphöna registrerad inom planområdet. Raphönan kan hittas överallt i jordbrukslandskapet och är vanligt förekommande på Listerlandet och Vesan i Sölvesborg. Det är en stabilt stigande trend för arten i kommunen.

Rapphönan förflyttar sig i jordbrukslandskapet. I övrigt bedöms planområdet inte utgöra något unikt läge ur ett fågelperspektiv.

Kartan visar inrapporterade fynd (gulmarkerade symboler) av rapphöna i Sölvesborg mellan år 2023-2024.

Bilden visar vassbäddarna och dess omgivande fysiska miljö.

Bilden visar den tekniska anläggningen för vassbäddarna. Bildkälla: Rejlers AB.

7.6.2 Grönstruktur

Planområdet som inte utgörs av vassbäddar är till stor del gräsbevuxet. Det finns några få träd vid planområdesgränsen i norr och söder. Utöver byggnaderna till vassbäddarnas verksamhet så finns det inga hårdgjorda ytor inom planområdet.

Bilden visar planområdets gräsbeklädda karaktär.

7.6.3 Landskapsbilden

Utöver den tekniska anläggningen för vassbäddarna så är planområdet och omgivande miljö obebyggt. Omgivande landskap består av ett öppet och flackt åker- och jordbrukslandskap med gles utspridd vegetation främst kopplade till skiftes- och fastighetsgränser. I periferin finns höga objekt i form av vindkraftverk.

Bilden visar planområdet och dess omgivande landskapskaraktär.

7.6.4 Bebyggelse

Planområdet är obebyggt och gränsar inte till någon befintlig bebyggelse. Närmaste bebyggelse är lokaliserat ca 250 meter från fastighetsgränsen i väster och består av friliggande villor.

Bilden visar planområdets fria läge i landskapet och avståndet till närmaste bebyggelse.

7.7 Hälsa och säkerhet

7.7.1 Buller

Vassbäddarna utgör inga bullerstörningar. Detaljplanen möjliggör för en kraftvärmeanläggning och ingen bullerutredning eller bullerberäkningar har genomförts då detaljplanen inte omfattas av eller ligger i anslutning till bostadsbebyggelse. Buller kan uppstå vid transporter och hantering av flis vilket inte bedöms vara av den grad att det kan anses vara betydande. I övrigt beräknas buller från anläggningen vara lågfrekvent. Kraftvärmeverket klassificeras som en anmälningspliktig verksamhet som kommer genomgå en miljöprövning hos Miljöförbundet Blekinge väst. Buller från anläggningen kommer hanteras i miljöprövningen. Anläggningen förväntas följa Boverkets allmänna råd och byggregler för förbränningsanläggningar, vilket även inkluderar bullernivåer. Det är även tillåtet att vid behov uppföra bullerskydd.

7.7.2 Risk- och säkerhetsavstånd

I miljöprövningen för vassbäddarna har risk- och säkerhetsavstånd säkerställts. Anläggningen är inhägnad för att garantera en trygg och riskfri miljö för allmänheten. Kraftvärmeverket ska följa Boverkets allmänna råd och byggregler för förbränningsanläggningar. I Boverkets allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete" rekommenderas ett lägsta skyddsavstånd mellan förbränningsanläggning och bostäder vara 200 meter om anläggningen har en effekt upp till 10MW. Skyddsavståndet kan regleras till ett kortare avstånd beroende på anläggningens utformning, vindriktning och val av bränsle. Närliggande bebyggelse i Sölve är beläget i västlig riktning, ca 250 meter från planområdet. Förhärskande vindriktning i Sölve är i sydvästlig riktning vilket betyder att vinden kommer från sydväst och

blåser mot nordost. Kraftvärmeverket beräknas få ett effektspann runt 6-8 MW. Bedömningen i detaljplaneprocessen är att kraftvärmeverket inte utgör en risk för omgivande bebyggd miljö. I miljöprövningen säkerställs bland annat anläggningens reningsmetod, stoftavskiljning, elfilter, lukt och buller för att garantera att anläggningen inte utgör risker för människors hälsa och miljö.

7.8 Geotekniska förhållanden

Den sedimentära beggrunden utgörs av sandsten. Jorddjupet är ca 10m under markytan. Jordlagerföljden består av humusjord alternativt fyllning av sand, lera och silt. En geoteknisk utredning har utförts som visar att inga stabilitetsproblem bedöms föreligga inom området. Den Geotekniska utredningen visar att humusjorden ska avlägsnas och grundläggningsmetod väljs beroende på laster. För tyngre byggnader kan pålning ner till fast botten bli aktuellt, medan lättare byggnader kan grundläggas direkt på sandlagret, eventuellt kan lera behöva skiftas ut mot sand/grus.

Inga förstärkningsåtgärder bedöms nödvändiga för ledningar. Markytan inom planområdet varierar mellan +1,2 till +2,3. Planområdet är i behov av utfyllnad av mark och markmodellering (se avsnittet om klimat). Utfyllnaden kan med fördel läggas så tidigt som möjligt så att marken hinner sätta sig innan anläggningsarbetena påbörjas och blir så lång som möjligt. Fri schaktning bedöms kunna utföras i släntlutningarna invid vassbäddarna.

7.9 Hydrologiska förhållanden

Markytan faller från norr till söder. Den geotekniska rapporten visar att planområdets norra del har karaktär likt våtmark. Enligt SGU:s jordartskarta dominerar postglacial sand i områdets norra, västra och östra delar. Planområdets södra del domineras av glacial lera. Jorddjupet ned till berg är ca 8-13 meter inom området. Genomsläppligheten bedöms som hög där den postglaciala sanden breder ut sig och låg i områden med glacial lera. Planområdet har få hårdgjorda ytor vilket underlättar områdets infiltrationsförmåga.

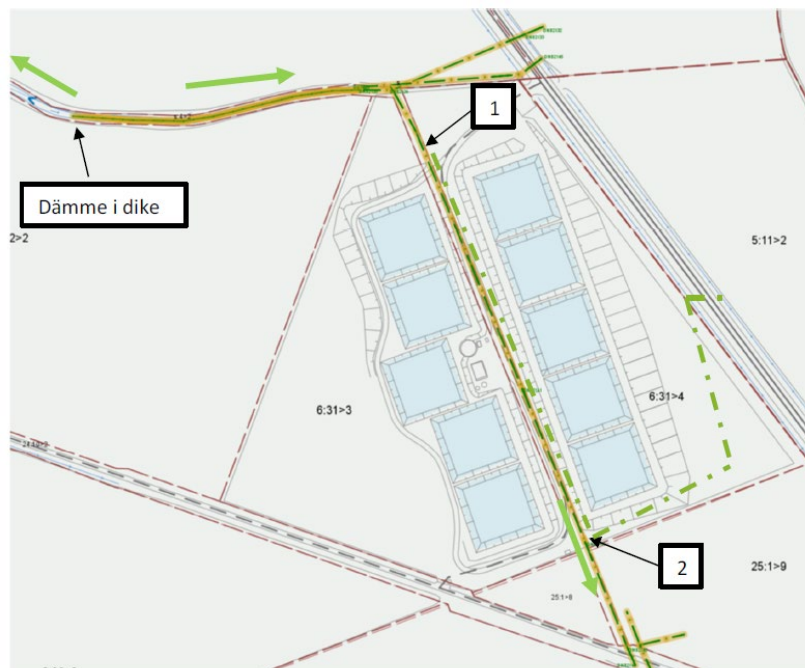
Jordartskarta från SGU där gul färg är glacial lera och brun färg är postglacial sand. Kartan till höger visar uppskattad genomsläpplighet.

Detaljplanens genomförande leder till en högre andel hårdgjorda ytor i området vilket förändrar infiltrationsförmågan. Till granskningen har en dagvattenutredning tagits fram som säkerställer hur dagvatten ska omhändertas inom planområdet.

Det finns två grundvattenrör installerade inom planområdet och lodades 2023-02-24. Ett grundvattenrör i norr påträffades grundvatten på ett djup av 0,45 m under befintlig markyta vilket motsvarar nivån +0,86 och i grundvattenröret i söder uppmättes grundvattenytan på ett djup av 0,55 m under befintlig markyta, vilket motsvarar nivån +0,85. Fri vattenyta noterades i skruvprovtagningshålen på djup mellan 0,7 m och 1,5 m under befintlig markyta, vilket motsvarar nivåer mellan +0,75 och +0,1 m. Grundvattennivåerna påverkas av regn och växtlighet samt av tjäle och snösmältning varför nivåerna varierar med årstiden.

Under vassbäddarna finns dräneringsledningar som är kopplade till befintlig dagvattenledning som går mellan vassbäddarna. Denna dagvattenledning ansluter till dikningsföretaget ledning (markerad med gult i kartan nedan) i två punkter (1 och 2). En punkt i norr och en i söder.

I norr finns ett befintligt dike som ingår i dikningsföretaget. Detta dike hade tidigare sin flödesriktning västerut, detta ändrades dock på 40-talet då ett dämme anlades i diket strax väster om vassbäddarna. Detta dämme innebär att från denna punkt rinner numer dagvattnet österut och sedan söderut i befintlig dagvattenledning mellan vassbäddarna för att sedan nå Sölvesborgsviken i höjd med golfbanan. Öster om området finns det tre dagvattenledningar som via ledning under Hälleviksvägen ansluter till dikningsföretagets ledning.

Kartan redovisar översiktligt VA-ledningar inom planområdet. Grönt är dagvattenledningar och dräneringsledningar, och gulmarkerade stråk är ledningar och dike som tillhör dikningsföretaget. Gröna pilar beskriver dagvattnets flödesriktning.

7.10 Klimat

Markytan inom planområdet varierar mellan +1,2 till +2,3. Planområdet ligger inte vid kusten men har kopplingar till havet via diken och åar vilket gör att området på grund av låglänta markförhållanden är inom risk för framtida stigande havsnivåer. Enligt IPCC:s scenario SSP5-8,5 beräknas medelhavsnivån stiga med 49 cm till år 2050, med 119 cm till år 2100 och med 197 cm till år 2150 i ett högsta scenario. Utöver detta kan ytterligare tillfälliga höjningar av havsnivån ske, så kallade extremhändelser eller 100-årshändelser. I dessa beräkningar finns en stor osäkerhet och förändringarna kan komma att inträffa tidigare än angivna år. Planområdet ligger inte vid kusten vilket gör att säkerhetsmarginaler för vågpåverkan och vinduppstuvning inte behöver beaktas.

Lägsta golvnivå ska vara minst 3 meter över nuvarande nollplan RH 2000 för att skydda anläggningen mot översvämningar i en 100-årsperiod. Anläggningen bör även som en säkerhetsåtgärd utformas för att klara tillfälliga översvämningar. Ett exempel på en sådan åtgärd är att känslig utrustning kommer placeras minst 0,5 m över golvnivån. Vägarna inom planområdet bör höjas till den nivå som det är möjligt att angöra anläggningen vid tillfälliga översvämningar. Vägarna kan höjas utefter tid och förändrade prognoser. Vid extrema tillfälliga väderhändelser kan även anläggningen tillfälligt tas ur bruk om angöring inte är möjlig. Anläggningen uppförs som en reservtillgång till energi i kommunen och ska utgöra en reserv och komplement till ordinarie värmeförsörjning.

Kraftvärmeanläggningen blir en av flera energitillgångar i kommunen och avbrott på grund av översvämningar kommer inte generera några större konsekvenser för kommunens energiförsörjning. Anläggningen kan tas ur drift på obestämd tid vid extrema händelser vilket även kan ske frekvent vid en stigande medelvattennivå. I takt med medelvattennivån stiger bör tillfartsvägarna höjas för att trygga energiförsörjningen i kommunen.

Planområdet angörs via statlig väg 123 som ligger förhållandevis låglänt och inom risk för framtida stigande havsnivåer. Det är ett allmänt intresse att väghållaren i framtiden vidtar åtgärder för att skydda väg 123 från översvämningar då vägen utgör huvudstråket till Listerlandet och bland annat tätorterna Mjällby, Hällevik och Nogersund. Dessa åtgärder kommer troligtvis även få positiva effekter för planområdet. Planområdets vägar kommer därefter kunna höjas i samband med åtgärder på väg 123 vilket ökar planområdets motståndskraft mot stigande havsnivåer. Det skulle innebära att avbrotten på grund av översvämningar skulle minimieras.

Nuvarande reservvärme produceras i kommunen med olja. Genomförandet av detaljplanen bidrar till en tryggad energiproduktion i kommunen och utvecklar en fosilfri produktion av värme som bidrar till en god bebyggd miljö och en hållbar energiutvinning. Det är ett väsentligt allmänt intresse att kunna trygga energiproduktionen i kommunen och öka beredskapen i en sårbar omvärld. Anläggningens tidsperspektiv är svårt att förutspå. Forskningen inom utvinning och lagring av energi är under ständig utveckling och anläggningens behov om 100 år är oviss. Anläggningens livslängd beräknas vara mellan 30-50 år. Om en ny panna kommer att behövas om 30-50 år får framtiden och teknikutvecklingen utvisa.

I ett planeringsperspektiv är det rimligt att utgå från att anläggningen kan skyddas från stigande havsnivåer i ett 100-årsperspektiv. När vi vet mer om hur havsnivåerna förväntas stiga efter år 2100 kan det bli aktuellt i framtiden att ändra detaljplanen eller flytta anläggningen, alternativt komplettera med omfattande skyddsåtgärder om det finns ett behov av fortsatt drift. Planområdet ligger långt ifrån kusten och åtgärder i omlandet runt omkring kommer att minska översvämningsrisken i detta område.

7.11 Sociala aspekter

Det finns inga bostäder, arbetsplatser eller sociala mötesplatser inom planområdet. Planområdet är ianspråktaget för teknisk anläggning och verksamhet för vassbäddar som har medfört att stängsel har uppförts längs med planområdesgränsen av risk- och säkerhetsskäl. Allmänheten har inte tillgång till planområdet. Kraftvärmeverket bidrar till andra sociala värden genom att bidra till samhällets grundläggande funktioner, exempelvis genom försörjning av el och värme.

7.12 Teknik

Vatten, el och avlopp finns anslutet och fjärrvärmenätets huvudledningar finns i anslutning till planområdet. På området finns en transformatorstation.

7.13 Trafik

Inom planområdet finns mindre grusvägar parallellt med vassbäddarna. Vassbäddarna töms var 10:e år och kräver under denna period mindre underhåll vilket gör att trafiken inom planområdet kan beskrivas som mycket låg. Parkering vid drift och underhåll av vassbäddarna sker inom planområdet. Planområdet angörs i områdets nordöstra del från väg 123 som går parallellt med planområdet. Vägarna inom planområdet kan även vara i behov av förstärkning för att hantera tyngre transporter. Utanför planområdet i sydväst finns en gång- och cykelbana som sträcker sig från Sölvesborgs tätort till Mjällby. Väg 123 är en utpekad transportled för farligt gods. Det byggnadsfria avståndet mellan bebyggelse och transportled bör vara minst 30 meter.

8 Planeringsunderlag

8.1 Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen ska undersöka om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska den genomgå en miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas i enlighet med 6 kap miljöbalken.

För detta projekt har en *Undersökning om betydande miljöpåverkan* enligt 6 kap. 6§ plan- och bygglagen (2010:900) upprättats 2023-10-25 och samråd med Länsstyrelsen har genomförts 2023-12-04.

8.2 Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan

Kommunens ställningstagande är att planens genomförande inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och att en MKB därmed inte behöver upprättas.

Ställningstagandet fattades av byggnadsnämnden i samband med beslut om samråd. Motiven till ställningstagandet framgår av handlingen *Undersökning om betydande miljöpåverkan*.

8.3 Utredningar och inventeringar

Markteknisk undersökningsrapport Geoteknik (MUR/Geo) Rejlers AB, 2023-03-10.

Dagvattenutredning för detaljplan vassbäddstomten Sölve 6:31,
Sölvesborg, Projektbyggaren, 2024-03-05, rev 2024-03-19

9 Konsekvenser

9.1 Landskapsbilden

Detaljplanens genomförande medför en förändrad landskapsbild i det öppna åker- och jordbrukslandskapet med långa siktlinjer. I omgivningen finns höga objekt i form av vindkraftverk som även påverkar landskapsbilden. Kraftvärmeverket som detaljplanen möjliggör klassificeras som en mindre anläggning. Ingen bebyggelse ligger i direkt anslutning till planområdet. Enstaka boende väster om planområdet kan på avstånd få förändrade vyer. Kommunen gör bedömningen att detaljplanens påverkan på landskapsbilden är acceptabel baserat på den planerade byggnadsarean och med hänsyn till planområdets fria läge i landskapet. Ett kraftvärmeverk tillgodoser ett allmänt intresse för tryggad energiproduktion i kommunen. Kraftvärmeverket planeras utformas med kortsida i glas för att skapa en mer tilltalande estetisk miljö.

9.2 Grönområde

Detaljplanens genomförande medför en högre andel hårdgjorda ytor inom planområdet. Gräsbeklädd mark tas i anspråk för att anläggningen ska kunna uppföras vilket påverkar infiltrationsförmågan i området. Detaljplanen reglerar andelen yta som tillåts exploateras inom planområdet och en dagvattenutredning har tagit fram för att säkerställa omhändertagandet av dagvatten.

9.3 Strandskydd

Detaljplanens genomförande medför att strandskyddet upphävs enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Allmänhetens tillgång till strandlinjen via planområdet blir oförändrad då området redan är ianspråktaget och inhägnat.

9.4 Hälsa och säkerhet

Detaljplanens genomförande medför att en kraftvärmeanläggning möjliggörs som kan innebära förändrade luft- och bullerförhållanden lokalt inom planområdet. I detaljplaneprocessen bedöms luft- och bullernivåerna från anläggningen vara lågfrekvent och inte påverka närliggande bebyggd miljö. Kraftvärmeverket klassas som en anmälningspliktig verksamhet och kommer i ansökan till den kommunala tillsynsmyndigheten genomgå en miljöprövning för att säkerställa att anläggningen inte kommer att utgöra en risk för hälsa och säkerhet.

9.5 Sociala

Detaljplanen medför en tryggad energi- och värmeproduktion till kommunens medborgare. Nuvarande reservvärme produceras i kommunen med olja. Anläggningen bidrar till ökad användning av fossilfri energi och värme, minskar sårbarheten för oväntade händelser och bidrar till en god bebyggd miljö.

9.6 Trafik

Detaljplanens genomförande medför en högre andel trafik inom planområdet. Anläggningen kräver kontinuerliga transporter av flis. Behovet av flis varierar under året beroende på anläggningens drift och effektspann. Maximalt bedöms 3 transporter per dygn vid full drift krävas. Transporten sker via väg 123 och bedöms påverka den totala trafikmängden i mycket liten utsträckning.

9.7 Kvartersmark för allmänt ändamål

Planområdets kvartersmark planläggs som kvartersmark för allmänt ändamål E- teknisk anläggning.

Kommunen får lösa in mark som enligt en detaljplan ska användas för annat än enskilt bebyggande, det vill säga för allmänt ändamål, om det inte ändå kan anses säkerställt att marken kan användas för det avsedda ändamålet enligt 6 kap 13§ PBL respektive 14 kap. 14 § PBL.

Det innebär att kommunen genom detaljplanen har rätt att lösa in mark som planeras för allmänt ändamål för att se till att allmännyttiga anläggningar kommer på plats även om kommunen inte är fastighetsägare. Kommunen får då ersätta fastighetsägaren. Kommunen är även skyldig att lösa in sådan mark om fastighetsägaren begär det. Inlösen av mark sker via en lantmäteriförrättning eller köp.

Strategiska avdelningen

Ebba Ryd

Planarkitekt

Magnus Runesson

Teknisk chef